

PŘÍLOHA Č. 5

POKYNY PRO EVALUACI

Zajištění EVALUACE řídícími orgány operačních programů

Z ustanovení článků 45, 46 (a částečně 47) obecného nařízení vyplývají řídícím orgánům operačních programů povinnosti spojené s uskutečňováním evaluace. Provádění evaluací směřuje ke zlepšení kvality, efektivnosti a konzistence pomoci z fondů a též implementace operačních programů. S tím spojené povinnosti a doporučení zahrnují zejména

- sestavování, realizaci, aktualizaci a vyhodnocování evaluačního plánu (čl. 46 odst.1),
- zajištění hlavních evaluací, tj. ex ante (čl. 46 odst. 2), souhrnné pro strategické zprávy (čl. 27 odst. 2) a v průběhu progr. období (čl. 46 odst. 3),
- poskytování zdrojů pro provádění evaluace a využití údajů a informací z monitorovacího systému (čl. 46 odst. 1), což je podmíněno rozvojem evaluační kapacity,
- zajištění evaluace za stát jako celek (čl. 46 odst. 1) a z toho plynoucí nutnost vzájemné spolupráce řídících orgánů na různých úrovních řízení a
- povinnost uveřejňování výsledků evaluací (čl. 45 odst. 3).

Postup provádění evaluace popisují „Pokyny pro zajišťování evaluace programů hospodářské a sociální soudržnosti“.

POKYNY

pro zajišťování

evaluace

programů hospodářské a sociální soudržnosti

1. Úvod

Tyto pokyny stanoví jednotlivé kroky postupu provádění evaluace předepsané čl. 45 až 47 obecného nařízení pro Evropský fond regionálního rozvoje, Evropský sociální fond a Fond soudržnosti¹, a s tím související organizační opatření a organizační strukturu potřebnou pro jejich uskutečnění. Dále uvedené postupy jsou v souladu s legislativou EU i zavedenými systémy a strukturami řízení v České republice.

Předmět evaluace

Pomoc poskytovaná členskými státy EU z fondů ES podléhá povinnosti evaluace, a to jak na úrovni Národního strategického referenčního rámce (NSRR) a ve vztahu k Národnímu programu reformy (čl.27 obecného nařízení Rady ES k hodnocení přínosu fondů EU), tak i operačních programů (čl. 45 až 47 obecného nařízení).

Cíl evaluace

Podle čl. 45 odst. 1 obecného nařízení je cílem evaluace :

- zvýšení kvality a efektivnosti pomoci poskytované z fondů EU a její konzistence s cíli EU,
- zdokonalení strategie a zefektivnění implementace operačních programů,

s důrazem na specifické strukturální problémy členské země a na udržitelný rozvoj.

Hodnocení, prováděné na úrovni NSRR i na úrovni operačních programů, sledují také naplňování strategických cílů a prioritních os NSRR.

Východiska pro uskutečňování evaluace

jsou Národní rozvojový plán (část 6.1.5 Hodnocení), Národní strategický referenční rámec, doporučení, která vydává Evropská komise formou Pracovních dokumentů (Working Papers) a její metodická příručka pro provádění evaluace strukturální pomoci poskytované z fondů ES nazvaná „*The Evaluation of Socio-Economic Development - The Guide*“ a uveřejněná na internetových stránkách Directorate General for Regional Policy (DG Regio). Na základě této příručky vydal řídicí orgán RPS *Metodickou příručku Evaluace socioekonomického rozvoje a Doplnující texty metodické příručky Evaluace socioekonomického rozvoje (rozšířené o příklady osvědčené evaluační praxe)*, které jsou podkladem pro technickou stránku provádění evaluace.

Formy evaluace

Charakter evaluace může být (čl. 45 odst. 2 obecného nařízení)

- strategický (koncepční) nebo
- operační (podporující monitoring)

¹ Proposal for a COUNCIL REGULATION laying down general provisions on the European Regional Development Fund, the European Social Fund and the Cohesion Fund (presented by the Commission)

Podle čl. 46 odst. 2 a 3 obecného nařízení se jedná o

- hodnocení předběžné (**ex ante**) NSRR a operačních programů² - pro zlepšení připravovaných programovacích dokumentů,
- hodnocení v průběhu implementačního období
 - dle okamžité potřeby (**ad hoc**) v návaznosti na zjištění monitoringu (odchylky od cílů, požadavky revizí ap.) - pro zlepšení procesu implementace,
 - průběžné (**ongoing** – viz připravovaný working paper Evropské komise) nebo
 - souhrnné pro strategické zprávy podle čl. 27 odst. 2 obecného nařízení) a
- hodnocení po ukončení (**ex post**) implementačního období (provádí ex post Evropská komise v úzké spolupráci s čl. státy a řídicími orgány).

Uveřejňování výsledků evaluace

Z ustanovení čl. 45 odst. 3 obecného nařízení vyplývá povinnost uveřejňovat výsledky evaluačních aktivit .

2. Evaluační plán

Prvním krokem přípravy evaluačního procesu je sestavení evaluačního plánu, jehož cílem je zlepšení řízení operačních programů pod cílem Konvergence v různých fázích implementace a zlepšení evaluační kapacity. Je vhodné začlenit povinnost vypracovat evaluační plán do příslušných programových dokumentů operačních programů.

Do evaluačního plánu se začlení evaluační aktivity zaměřené na zlepšení strategie a řízení realizace pomoci, zejména souhrnné evaluace pro strategické zprávy podle čl. 27 odst. 2 obecného nařízení, evaluace ex ante pro příští programovací období a evaluace typu ongoing. Plán má rámcově zahrnout i provedení evaluací ad hoc. Některé evaluace typu ad hoc, jejichž provedení se s vysokou pravděpodobností ukáže v budoucnu jako nezbytné, lze přímo zařadit do plánu evaluačních aktivit. Plán by měl také počítat se spoluprací s Evropskou komisí na přípravě evaluace ex post. Své místo v evaluačním plánu mají také aktivity směřující k optimalizaci evaluační kapacity. Hlavní položky evaluačního plánu mají být navrženy ve spolupráci s evaluační jednotkou NSRR.

Evaluační plán se vypracovává na celé programovací období, aktualizuje se vždy po roce a detailně rozpracovává pro nejbližší příští kalendářní rok.

Evaluační plán by mohl obsahovat

- specifikaci řídicí struktury odpovědné za hodnocení,
- indikativní časový plán evaluačních aktivit,
- plánované finanční zdroje,
- mechanismus možné revize plánu hodnocení.

Roční konkretizace evaluačního plánu by měla obsahovat

² evaluaci ex ante lze též provést společně za jednotlivé fondy či za všechny OP

- upřesnění obsahu jednotlivých aktivit a jejich rozpracování v podrobnosti na úrovni projektů
- plánované finanční zdroje (s rezervou pro hodnocení ad hoc ap.),
- indikativní (měsíční) harmonogram evaluačních aktivit

Evaluační plány operačních programů se po projednání v Pracovní skupině NSRR pro evaluaci a po schválení příslušnými monitorovacími výbory stávají součástí celonárodních evaluačních plánů zpracovávaných evaluační jednotkou NSRR (pro celé programovací období a ročních).

Plnění evaluačního plánu se vyhodnocuje v ročních intervalech. Zprávy o plnění evaluačních plánů OP se stanou součástí zprávy o plnění evaluačního plánu NSRR.

Monitorovací systém

Důležitým zdrojem údajů pro evaluaci je monitorovací systém vyhovující požadavku vysoké *funkčnosti* (bez chyb v údajích, poruch funkce a zdržení) a *transparentnosti* (co nejvyšší dostupnosti údajů). Monitorovací systém, zejména jeho elektronická podpora, musí umožnit snadný přístup ke všem údajům sociální a ekonomické statistiky. Obecně musí být přístupné všechny údaje s výjimkou těch, jež jsou chráněny zákonem. Je vhodné pamatovat na zajištění přístupu ke zmíněným údajům již ve smlouvách se zprostředkovatelskými subjekty, konečnými příjemci a předkladateli žádostí. Monitorovací systém musí pracovat s dobře nastaveným systémem indikátorů a umožňovat evaluaci v úrovni

- priorit,
- opatření a
- aktivit (projektů).

3. Organizace a řízení evaluace operačních programů

Za provádění evaluace odpovídají podle čl. 59 písm. e) obecného nařízení řídicí orgány operačních programů.

Evaluační pracoviště³ - interní evaluační kapacita

Čl. 46 odst. 1 obecného nařízení vyžaduje vytvoření podmínek pro provádění evaluace. To předpokládá zejména zřizování evaluačních pracovišť v implementační struktuře operačních programů a jejich postupné zkvalitňování.

Evaluační úkoly plní na úrovni operačních programů pověřená evaluační pracoviště nebo jednotliví zaměstnanci s patřičnou znalostí programovacího cyklu, evaluačních postupů, schopní zajišťovat jak přípravné fáze evaluací (plány a přípravu zadání včetně rozpočtu), tak organizační činnost v realizačních fázích evaluací, včetně využívání oponentní funkce odborných skupin a uveřejňování výsledků evaluací.

Evaluační pracoviště připravuje/provádí/zajišťuje

- návrh evaluačního plánu a jeho roční aktualizace/konkretizace
- realizaci evaluačního plánu
 - vypracování zadání pro výběr externího zpracovatele

³ v některých případech se může pod pojmem „evaluační pracoviště“ rozumět i pouze jeden pracovník, který současně plní i jiné úkoly

- zadávání výběrových řízení pro realizaci evaluačních projektů
- vytváření optimálních podmínek pro realizaci evaluačních projektů, jejich koordinace s využitím odborných skupin
- vyhodnocování plnění evaluačního plánu
- předkládání výsledků plnění evaluačního plánu monitorovacímu výboru a MV NSRR (prostřednictvím evaluační jednotky NSRR)
- rozvíjení evaluační kapacity pro operační program
- včasnou prezentaci výsledků evaluačních aktivit subjektům s rozhodovacími pravomocemi v implementaci v pomoci ze SF
- širokou publicitu výsledků evaluačních aktivit a šíření získaných zkušeností evaluací
- komentáře k materiálům předloženým v rámci spolupráce s ostatními evaluačními pracovišti, včetně NSRR

Dále evaluační pracoviště řídicího orgánu operačního programu podporují činnost evaluačního orgánu NSRR účastí svých zástupců na činnosti pracovních a poradních orgánů evaluačního orgánu NSRR (PS a OS) nebo i přímou spoluprací.

Pracovní skupina pro evaluaci operačního programu („PS“)

Úlohu poradního a koordinačního orgánu pro rámcové evaluační aktivity jako je sestavování evaluačního plánu, pro aktivity rozvíjení evaluační kapacity, pro využívání výsledků evaluací a jejich předkládání monitorovacímu výboru operačního programu může plnit Pracovní skupina pro evaluaci operačního programu. Členové pracovní skupiny jsou zástupci řídicích orgánů jmenovaní na základě obdobných hledisek jako členové odborných skupin s přihlédnutím k částečné odlišnosti úloh obou skupin.

Pracovní skupina projednává

- přípravu evaluačního plánu
- aktualizaci evaluačního plánu pro další rok
- postup realizace plánu
- rozvíjení evaluační kapacity
- vyhodnocování plnění plánu
- návrhy zpráv pro příslušný Monitorovací výbor RPS

Pracovní skupina navrhuje obsazení hodnotící komise pro výběr realizátorů evaluačních aktivit.

Odborná oponentní skupina

Úlohu odborného dohledu nad realizací evaluačního projektu, přispívajícího též k transparentnosti realizace projektu, plní odborná oponentní skupina. Její obsazení volí řídicí orgán operačního programu tak, aby byla zahrnuta různá názorová hlediska. Z důvodu transparentnosti přizve do skupiny i členy mimo řídicí orgán, např. partnery, jichž se dotýká strukturální zásah, který je předmětem hodnocení. Určitou část skupiny mají tvořit nezávislí odborníci (alespoň jeden)⁴. Členem odborné skupiny je rovněž zástupce koordinačního orgánu na národní úrovni – NSRR

⁴ Pozn.: Externí odborníci, kteří jsou členy odborné skupiny, musí prohlásit, že z jejich strany nehrozí střet zájmů. Nemohou se účastnit realizace na straně realizátora, ani být s (potenciálním) realizátorem ve vztahu hrozícím střetem zájmů.

(=evaluační jednotky NSRR) a případně také zástupci dalších orgánů/operačních programů, pokud mezi hodnocenými oblastmi existuje věcná souvislost. Obsazení a činnosti odborných skupin upřesní blíže programový dokument OP

Odborná oponentní skupina vykonává obvykle následující činnosti:

- *připomínkuje* návrh zadání projektu
- *navrhuje* obsazení **hodnotící komise** pro zadávací řízení
- *navrhuje* širší **seznam** potenciálních zájemců/**uchazečů** o realizaci evaluačního projektu
- *schvaluje metodiku* evaluace navrženou realizátorem evaluace a v průběhu realizace projektu sleduje její dodržování
- průběžně **komentuje** činnost realizátora projektu (nezasahuje do vlastního hodnocení, pouze sleduje naplnění zadání, případně doporučuje, co vše ještě vzít při hodnocení v úvahu)
- *vnáší* do realizace projektu **obohacující** informace
- *dohlíží*, aby realizátor postupoval **odborně a nezávisle**
- *poskytuje* též možnost pro **přizvání partnerů**, jichž se strukturální zásah dotýká, ke spolupráci na hodnocení jeho implementace
- *vydává* následně doporučení k **využití** výsledků realizace projektů
- *přispívá* k dosažení **součinnosti** jednotlivých evaluačních týmů, a tím i **provázanosti** jednotlivých evaluačních aktivit ve všech případech, kde to připadá v úvahu

Členství některých členů odborné skupiny i v odborných skupinách v rámci jiných evaluačních aktivit pomáhá vytvořit příznivé podmínky pro zajištění provázanosti evaluačních akcí.

4. Zajišťování evaluace na národní úrovni (NSRR)

Evaluační pracoviště NSRR (evaluační jednotka)

Činnosti na úrovni NSRR, zejména úkoly spojené s vytvářením podkladů pro strategické zprávy podle čl. 27 odst. 2 obecného nařízení, plní evaluační pracoviště NSRR (evaluační jednotka). Jedná se o úkoly týkající se evaluačního plánu NSRR, jeho aktualizace, realizace, vyhodnocování, předkládání výsledků evaluací NSRR veřejnosti, monitorovacímu výboru NSRR, vládě ČR a Evropské komisi. Zajišťuje také co nejširší využití výsledků evaluačních aktivit v NSRR a šíření získaných zkušeností.

Důležitou oblastí jeho činnosti je spolupráce s ostatními evaluačními pracovišti, včetně sdílení informací, poskytování metodické podpory a vzájemného komentování závažných výstupních materiálů. Toto pracoviště podporuje činnost evaluačních pracovišť řídicích orgánů operačních programů účastí svých zástupců na činnosti pracovních a poradních orgánů operačních programů. Mezi jeho činnosti náleží i rozvíjení evaluační kapacity NSRR a metodická podpora externí nabídky evaluačních služeb.

Obsazení evaluačního pracoviště NSRR vyžaduje pokrytí uvedených činností zaměstnanci disponujícími teoretickými a praktickými znalostmi o oboru evaluace (od tvorby zadání až po využití a uveřejnění výsledků) a zkušenostmi se zajišťováním evaluace a organizováním evaluačního procesu na národní úrovni.

Evaluační pracoviště NSRR spolupracuje s odbornými skupinami pro oponentní sledování evaluačních aktivit NSRR obdobně jako to činí evaluační pracoviště operačních programů.

Pracovní skupina pro evaluaci NSRR

Úlohu poradního, koordinačního a oponentního orgánu (obdobnou funkci odborné skupin) pro rámcové evaluační aktivity NSRR plní **Pracovní skupina pro evaluaci NSRR** obdobně jako **Pracovní skupina pro evaluaci operačního programu** popsaná v části 6.

Dále Pracovní skupina pro evaluaci NSRR projednává všechny významné výstupy činnosti evaluačního pracoviště NSRR týkající se např. evaluačního plánu NSRR, jeho aktualizace, realizace, vyhodnocování, předkládání výsledků evaluací NSRR veřejnosti, monitorovacímu výboru NSRR, vládě ČR a Evropské komisi.

Pro výběr členů této skupiny, platí též kritéria obdobná kritériím popsaným v části 6. Pracovní skupina je složena ze zástupců řídicích orgánů operačních programů a NSRR, platebního orgánu a případně dalších zainteresovaných subjektů. Na činnosti pracovní skupiny se podílí (převážně korespondenčním způsobem) také zástupci Evropské komise.

Pracovní skupina pro evaluaci NSRR tvoří vhodné prostředí pro šíření evaluačních zkušeností, sdílení informací, vzájemné komentování závažných materiálů týkajících se evaluace a projednávání metodických a organizačních otázek evaluačního procesu v NSRR, včetně rozvíjení evaluační kapacity.

Pro jednotlivé projekty jsou jmenovány **odborné skupiny**, které pracují obdobným způsobem jako v případě operačních programů.

Spolupráce ve vazbě na strategické hodnocení (včetně zpracování podkladů pro zprávy dle čl.27 Obecného nařízení Rady ES)

Splnění požadavků, kladených v oblasti evaluace na ČR jako celek, jak v přípravné, tak i v prováděcí fázi evaluační činnosti, a zejména pro vytváření podkladů pro strategické zprávy podle čl. 27 odst. 2 obecného nařízení, je nutné dosažení součinnosti evaluačních pracovišť a provázanosti jejich aktivit.

Některé předměty formativní evaluace (která tyto předměty dotváří) vyžadují spolupráci více evaluačních týmů a tedy i více odborných skupin. Tak je tomu např. u evaluace ex ante a SEA programových dokumentů pro další programovací období a evaluačních podkladů pro strategické zprávy. Tato spolupráce zlepšuje kvalitu navrhovaných řešení a předchází zdvojení činností.

Pro dosažení žádoucí efektivnosti systému zodpovědného řízení pomoci ze strukturálních fondů v ČR je třeba napomáhat

- zajištění jednotného přístupu operačních programů (sektorových i regionálních i v rozdělení dle jejich financování z ERDF a ESF) k evaluaci naplňování cílů Národního rozvojového plánu a NSRR a dosažení koordinované evaluace průřezových cílů (např. sociální začleňování, R&D, inovace, IS a vzájemného

- doplňování tvrdých a měkkých opatření, urbánní dimenze programů...) a vytváření jednotné metodiky pro evaluační činnosti,
- provázání evaluačních činností operačních programů navzájem a s činnostmi na národní úrovni, a tím dosažení žádoucí součinnosti, eliminaci nepokrytých oblastí a předcházení zdvojení činností,
 - zajištění koherence zaměření operačních programů a v nich obsažených priorit (inovace, IS) s cíli NSRR, popř. Národního plánu reform - prováděním evaluací a
 - důslednému, co nejširšímu využívání výsledků evaluací a předávání evaluačních zkušeností.

Dosažení součinnosti evaluačních pracovišť a provázanosti jejich aktivit vyžaduje koordinaci jejich činností. Předpokladem úspěšné koordinace je vzájemná výměna informací mezi všemi evaluačními pracovišti a evaluační jednotkou NSRR a předávání všech významných evaluačních nebo s evaluací souvisejících dokumentů jak v horizontálním směru tak i ve směru vertikálním. To se nevztahuje na běžné/dílčí aktivity omezeného významu. Jedná se např. o vzájemné⁵ poskytování informací o pracovních i konečných návrzích dokumentů resp. uskutečňovaných aktivitách jako jsou

- evaluační plány
- výběrová řízení
- výsledky evaluací
- závěrečné zprávy evaluačních projektů
- zprávy pro MV (části týkající se evaluace)

a další významné události/aktivity a dokumenty (včetně termínů jejich konání).

Kromě přímého kontaktování evaluačních orgánů OP a NSRR jsou vhodným prostředím pro spolupráci pro docílení jednotného postupu a koordinace evaluačních aktivit

- pracovní skupiny pro evaluaci
- odborné skupiny pro sledování realizací evaluačních projektů
- pracovní a odborné skupiny, které ustavuje a svolává NSRR.

Pro dosažení žádoucí funkce těchto pracovních a odborných skupin je vhodné, aby v nich byl zastoupen také NSRR. Tato zásada se vztahuje i na jednání hodnotících komisí v zadávacích řízeních pro výběr externích zpracovatelů evaluací, kam mají být přizváni i zástupci NSRR a těch operačních programů, které mají nějakou souvislost se zadávanou evaluační činností, a to též v zájmu zvýšení transparentnosti řízení. Někteří zástupci řídicích orgánů OP se mohou účastnit práce i více odborných skupin paralelně. Toto personální propojení odborných skupin pomáhá vytvořit příznivé podmínky pro zajištění provázanosti evaluačních akcí. Na úrovni NSRR se koordinace uskuteční zejména v **Pracovní skupině pro evaluaci NSRR**.

5. Realizace evaluačních projektů

Využití technické pomoci

⁵ tj. nejen poskytování informací od NSRR→OP nýbrž i od OP→NSRR

Evaluace se spolufinancují z rozpočtu **technické pomoci** (čl. 45 odst. 4 obecného nařízení). Podmínkou je předložení a schválení projektové žádosti pro získání nároku na financování z technické pomoci a též získání (schválení) spolufinancování ze SR, popř. jiných (veřejných) zdrojů.

Podle čl. 45 odst. 3 obecného nařízení musí být evaluátor **nezávislý a kvalifikovaný**. Nezávislý externí evaluátor provádí evaluaci zpravidla formou plnění smlouvy zavazující k realizaci veřejné zakázky podle zákona o veřejných zakázkách.

Pro stanovení postupu zadání veřejné zakázky je rozhodující zejména **předpokládaná hodnota (cena)** zakázky podle § 13 zákona o veřejných zakázkách. Pro stanovení předpokládané hodnoty veřejné zakázky vyjde zadavatel z údajů a informací o zakázkách stejného či podobného předmětu plnění. Při tom uváží úkoly, které vyplynou zpracovateli ze zadání, žádoucí způsob jejich plnění a s tím související náklady (rozpočet zpracovatele).

Pro veřejnou zakázku malého rozsahu, jejíž předpokládaná hodnota je nižší než 2 mil. Kč (bez DPH), zadavatel není povinen dodržet postup podle zákona (§ 18 odst. 3 zákona o veřejných zakázkách) a postup zadání veřejné zakázky je zpravidla upraven vnitřními předpisy (manuály) zadavatele.

Příprava zadávací dokumentace (ToR⁶) pro výběr externího zpracovatele evaluace

Jako podklad podání nabídek na realizaci evaluačních aktivit připraví zadavatel **zadávací dokumentaci** („zadání“). Zadávací dokumentace pro evaluační aktivity formou veřejné zakázky malého rozsahu musí obsahovat všechny informace důležité pro

- zpracování / uskutečnění projektu
 - údaje o zadavateli
 - základní informace o projektu (název, cíl, klíčové otázky, charakteristika a zdůvodnění)
 - požadované výstupy projektu a jejich formu
 - úkoly zpracovatele (všechny podstatné kroky realizace, rozsah a obsah hlavních realizačních činností)
 - podklady a vstupy projektu
 - časový plán realizace
 - způsob řízení projektu (sledování a kontrola realizace)
- výběr uchazeče
 - požadavky na zpracovatele (kvalifikaci, praktické zkušenosti, složení týmu, vedoucího týmu...)
 - požadavky na zpracování nabídky (adm. správnost, jednotnost struktury nabídky – pro usnadnění porovnání nabídek, rozpis zapojení členů týmu do realizace, obchodní/finanční podmínky, způsob zpracování nabídkové ceny)
 - podmínky výběru realizátora a údaje o zadávacím (=výběrovém) řízení (termíny pro podání nabídek, časové údaje výběrového řízení, hodnotící kritéria a způsob hodnocení podle nich)

⁶ ToR = Terms of Reference

Náležitosti zadávací dokumentace veřejných zakázek, které nejsou malého rozsahu, stanoví § 42 a násl. zákona o veřejných zakázkách.

Návrh zadání vypracovaný evaluačním pracovištěm projedná odborná skupina.

Výběr externího zpracovatele

Zadavatel vybere evaluátora na základě výsledků **zadávacího** („výběrového“) **řízení** podle **zákona o veřejných zakázkách**.

Pokud se jedná o veřejnou zakázku malého rozsahu, zadavatel musí dodržovat zásady transparentnosti, rovného zacházení a zákazu diskriminace (§ 6 zákona o veřejných zakázkách a manuál technické pomoci příslušného operačního programu).

Pro zaručení rovných podmínek musí být všem zájemcům shodně umožněn přístup k informacím o zadávacím řízení a jejich nabídky posuzovány podle známých, pro všechny uchazeče shodných kritérií. Zadavatel seznámí potenciální zájemce/ uchazeče s podmínkami výběru (uveřejní je jako součást oznámení výběrového/ zadávacího řízení nebo je uvede v zadání).

Hodnotící komise pro výběr nejvhodnějšího realizátora (evaluátora) je sestavena tak, aby posuzovala nestranně a odborně (tam, kde lze předpokládat různé postoje, měla by je personálně pokrývat a při posuzování nabídek by mělo být v diskuzi dosaženo sblížení názorů). Hodnotící komise stanoví pořadí uchazečů podle vhodnosti jejich nabídek. Řídící orgán přidělí zakázku na základě výsledku jednání hodnotící komise a po projednání smluvních podmínek uzavře s vybraným uchazečem smlouvu o dílo, tj. o provedení evaluační činnosti požadované zadáním projektu.

Přímé zadání (bez vyhlášení soutěže o přidělení zakázky) použije zadavatel jen u zakázek s dostatečně nízkou cenou (např. do 500 tis. Kč).

Provádění evaluace externím zpracovatelem

Při provádění evaluace poskytuje řídicí orgán operačního programu (=zadavatel) evaluátorovi **podporu/součinnost** potřebnou k umožnění přístupu evaluátora ke vstupním materiálům a údajům o implementaci operačního programu.

Ke sledování realizace evaluačního projektu přizve řídicí orgán operačního programu odbornou skupinu (viz část 6 - Organizace a řízení evaluace), která v této fázi plní funkci oponentního orgánu realizace. Je vhodné, aby již zadání realizace projektu podmínilo proplacení každé realizované etapy (i proplacení celkového zpracování) zohledněním připomínek odborné skupiny evaluátorem a přijetím jím předloženého výstupu odbornou skupinou.

Obvyklé etapy zpracování eval. projektu zahrnují

- návrh metodiky,
- shromáždění výchozích materiálů a údajů,
- zpracování těchto materiálů,
- zpracování závěrů a doporučení k jejich využití,
- zpracování závěrečné zprávy (včetně stručného výtahu pro neodbornou veřejnost),
- uspořádání semináře o zpracování projektu a jeho výstupech pro odbornou skupinu a přizvanou odbornou veřejnost

a diskuze těchto kroků v odborné skupině.

6. Využití a uveřejnění výstupů evaluace

Evaluační pracoviště řídicího orgánu operačního programu zprostředkovává využití výsledků evaluačních projektů uvnitř implementační struktury operačního programu a poskytuje je dalším zájemcům pro využití v nich obsažené zkušenosti a koordinačnímu evaluačnímu pracovišti NSRR (evaluační jednotka NSRR), které je umístí do centrální veřejně přístupné **databáze uskutečněných evaluací**.

Výstupy evaluace slouží

- řídicím orgánům jako podklad pro **zlepšení implementace** strukturální pomoci,
- **monitorovacím výborům** jako doklad o pokroku a kvalitě fungování implementace programu
- jako **vstupní informace** pro provádění budoucích nebo následných, podrobnějších evaluací,
- jako doklad **účelnosti** strukturálních **zásahů**.

Výstupy evaluace **uveřejňuje** řídicí orgán operačního programu na Internetu nebo i jinak. Povinnost uveřejňovat výsledky evaluačních aktivit vyplývá z ustanovení čl. 45 odst. 3 obecného nařízení.

Poskytováním výsledků evaluací, evaluačních zpráv a dalších evaluačních materiálů k uveřejnění na internetových stránkách NSRR, přispívají evaluační pracoviště řídicích orgánů operačních programů k rozvíjení evaluační kapacity.

7. Metodické podpora

Evaluační pracoviště NSRR poskytuje evaluačním pracovištím operačních programů metodickou podporu ve formě / prostřednictvím

- metodických pomůcek technicko informačních materiálů
- seminářů pro prohlubování odborných znalostí pracovníků evaluačních pracovišť
- informací poskytovaných na jednání PS a OS svolávaných evaluační jednotkou NSRR nebo i přímou cestou
- pilotních evaluačních projektů
- rámcových zadání pro hlavní evaluační činnosti (evaluace ex ante, evaluace pro strategické zprávy)

Metodická podpora napomáhá dosažení jednotnosti přístupů k hodnocení, zaručení kvality a zvýšení porovnatelnosti jednotlivých evaluací, a tím i zvýšení vypovídací schopnosti evaluace. Přispívá k rozvíjení administrativní kapacity pro hodnocení a v konečném důsledku též k posílení úspěšnosti programů a politik hospodářské a sociální soudržnosti zásluhou dobře prováděného hodnocení.

8. Vazby na EK

Návrhy významných aktivit evaluačního procesu (např. evaluační plány, evaluační metody, zásadní evaluační projekty např. pro evaluaci ex ante ap.) jsou v předstihu projednávány se zástupci Evropské komise, DG pro regionální politiku.

To přispívá ke zvýšení transparentnosti navrhovaných postupů, umožňuje zakomponování evropské zkušenosti do návrhů ještě před jejich projednáním

v pracovní skupině a vytváří i předpoklad podpory ze strany zástupců Evropské komise při projednávání návrhů Monitorovacím výborem.

Hlavním kontaktem pro výměnu informací se zástupci EK v oblasti evaluace je Technická skupina pro evaluaci DG Regio, ve které je ČR reprezentována prostřednictvím zástupců evaluační jednotky NSRR.

Další kontakty s EK představuje účast zástupců Evropské komise – DG Regio a DG Employment na činnosti Pracovní skupiny pro evaluaci NSRR a odborných skupin pro oponentní sledování stěžejních evaluačních aktivit NSRR - většinou korespondenční a též formou osobní účasti na výjezdních zasedáních Pracovní skupiny pro evaluaci NSRR, popř. osobními konzultacemi důležitých otázek, kroků a aktivit evaluační činnosti NSRR, včetně odklonu programů od vytčených cílů podle čl. 46 bod 3 a čl. 47 bod 2 obecného nařízení a přípravy materiálů pro evaluaci ex post podle čl. 47 bod 3 obecného nařízení a pro zpracování podkladů pro zprávy dle čl.27 Obecného nařízení Rady ES.

9. Další zdroje informací (kontakty na web)

Další informace můžete získat prostřednictvím kontaktů uvedených na Internetu na adrese <http://www.strukturalni-fondy.cz/index.php?show=000008001010000>

nebo

na internetových stránkách <http://www.strukturalni-fondy.cz/> zvolte postupně:
→Strukturální fondy→Rámec podpory Společenství→Evaluace→Kontakty

a také na internetových stránkách DG REGIO

http://europa.eu.int/comm/regional_policy/index_en.htm

a dále →information_sources→evaluation

nebo přímo na

http://europa.eu.int/comm/regional_policy/sources/docgener/evaluation/evaluation_en.htm

LITERATURA:

Evaluation of Socio-Economic Development – The Guide (EK)

<http://www.evaled.info/>

Metodická příručka „Evaluace socio-ekonomického rozvoje“ (MMR, RPS)

<http://www.strukturalni-fondy.cz/index.php?show=000008001001013>

Doplňující texty k Metodické příručce „Evaluace socio-ekonomického rozvoje“ rozšířené o příklady dobré praxe (MMR, RPS)

<http://www.strukturalni-fondy.cz/index.php?show=000008001001031>

Working Paper 2 „The Ex-Ante Evaluation of the Structural Funds interventions“

http://europa.eu.int/comm/regional_policy/sources/docoffic/working/sf2000b_en.htm

Working Paper 3 „Indicators for Monitoring and Evaluation: An indicative methodology“

http://europa.eu.int/comm/regional_policy/sources/docoffic/working/sf2000c_en.htm

Hodnocení horizontálních priorit strukturálních fondů

<http://www.strukturalni-fondy.cz/index.php?show=00000800100101>

